

Вимоги та правила для зменшення корупційних ризиків при розробці проєктів НПА

Чи достатньо знати, якими можуть бути корупціогенні фактори, щоб розробляти прозорі нормативно-правові акти? Ні, є ще низка вимог та правил, які дають змогу мінімізувати корупціогенні положення під час розробки проєктів нормативно-правових актів.

Такі вимоги можна поділити на:

- вимоги до процедури розроблення акта;
- вимоги до форми;
- вимоги до змісту.

Вимоги до процедури:

- дотримання визначених у Регламенті Кабінету Міністрів України, Регламенті Верховної Ради України та постанові Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» вимог щодо процедур розроблення, погодження, громадського обговорення, експертизи та доопрацювання проєктів нормативно-правових актів, внесення їх на розгляд суб'єкта ухвалення;
- оприлюднення проєкту нормативно-правового акта з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, дотримання інших форм консультацій з громадськістю стосовно положень проєкту нормативно-правового акта;
- врахування обґрунтованих пропозицій фізичних та юридичних осіб, професійних спілок та їх об'єднань, організацій роботодавців та їх об'єднань, висловлених під час публічних консультацій;
- візування проєкту нормативно-правового акта уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції.

Вимоги до форми:

- розробка проєкту акта з урахуванням його галузевої належності та сфери регулювання;
- логічна побудова структури, послідовність та узгодженість положень;
- дотримання вимог виробленої практикою нормотворення системи оптимальних правил, способів і прийомів підготовки проєктів актів (нормопроектувальної техніки), зокрема Методичних рекомендацій Апарату Верховної Ради України «Правила оформлення проєктів законів та основні вимоги законодавчої техніки», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил підготовки проєктів актів Кабінету Міністрів України», наказу Міністерства юстиції України

«Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів в органах юстиції та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів»;

- просте та зрозуміле викладення тексту, що не містить суперечливих формулювань.

Вимоги до змісту:

- узгодження положень проєкту акта з актами вищої юридичної сили та іншими нормативно-правовими актами;
- відповідність положень проєкту акта до предмета правового регулювання;
- точність, зрозумілість — положення проєктів має бути викладено однозначно для розуміння та недопущення різного тлумачення;
- мінімальна кількість положень відсильного характеру — формулювати вимоги та процедури безпосередньо у проєкті акта;
- єдність термінології — зміст термінів, які використовують у нормативно-правовому акті, не повинен відрізнятися від їхнього змісту, визначеного в Конституції та інших актах законодавства, що регулюють відповідну сферу суспільних відносин; різні слова не можна вживати для вираження одного й того самого поняття, застосування синонімів для вираження одного й того самого поняття потрібно уникати;
- відсутність оцінних понять.